

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060206

DOM
2023-07-03
Stockholm

Mål nr
M 15236-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-11-30 i mål nr M 3485-22, se bilaga A

PARTER

Klagande
P.S.S-M.

Ombud:R.S-M.

Motpart
Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad

SAKEN
Utdömande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1952979

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

P.S.S-M. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska avslå ansökan om utdömmande av vite och att ärendet ska återförvisas till Miljö- och klimatnämnden. Hon har anfört i huvudsak detsamma som i mark- och miljödomstolen och tillagt att hon inte blivit delgiven beslutet.

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad har motsatt sig ändring och i huvudsak anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i den bedömning som mark- och miljödomstolen gjort. Vad P.S.S-M. anfört i Mark- och miljööverdomstolen föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2023-07-24

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald samt hovrättsråden Margaretha Gistorp, Li Brismo, referent, och Katarina Berglund Siegbahn.

Föredraganden har varit Cecilia Forsman.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-11-30
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 3485-22

PARTER

Sökande

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad

Motpart

P.S.S-M.

Ombud: R.S-M.

SAKEN

Utdömmande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktar P.S.S-M. att till staten
betala vite om 55 000 kr.

BAKGRUND

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad (nämnden) beslutade den 24 mars 2020 (dnr 2020-2099) om följande:

att förbjuda P.S.S-M. att släppa ut spillvatten från wc och bad-, disk- och tvätt till avloppsanläggningen bestående av en slamavskiljare och en infiltrationsanläggning som bland annat saknade luftningsrör på fastighet A adress, M-vägen 4.

Beslutet gäller vid vite på 50 000 kronor.

Förbudet börjar gälla 2 år efter att hon tagit del av beslutet.

att P.S.S-M. skriftligen ska redovisa hur hon har säkerställt att den befintliga avloppsanläggningen har tagits ur drift.

Beslutet gäller med vite på 5 000 kronor.

Redovisningen ska lämnas till miljöförvaltningen senast 2 år efter att hon har tagit del av beslutet.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att P.S.S-M. ska förpliktas att betala vite om 55 000 kr. Till stöd för yrkandet har nämnden anfört bl.a. följande.

Ansökan avser vite om 50 000 kronor samt 5 000 kronor i enlighet med nämndens beslut den 24 mars 2020 med diarienummer 2020-2099. Ansökan om vitets utdömande avser stycke 1 och 2 i förvaltningens beslut.

P.S.S-M. har blivit delgiven beslutet den 24 april 2020 och beslutet har vunnit laga kraft. Hon ämnade överklaga beslutet om förbud med vite, men trots påminnelser så kom aldrig en komplett överklagan in.

Nämnden har den 11 januari 2022 gjort en uppföljande inspektion hos P.S.S-M. Nämnden bedömer att hon inte har rättat sig efter förbudet med vite då inspektionen den 11 januari 2022 visade att slam fortfarande

släpps ut i slamavskiljaren. Då nämnden först efter inspektionen den 11 januari 2022 upptäckte att förbudet med vite inte hade trätt i kraft gjordes ytterligare en uppföljande inspektion den 17 augusti 2022, för att kontrollera att samma slamavskiljare fanns kvar. Inspektionen visar att samma slamavskiljare fortfarande finns kvar och det var en man och en hund hemma vid inspektionen, vilket medför att fastigheten bebos. Nämnden anser att det är tillräckligt styrkt att förbudet med vite inte har följts och det nu ska dömas ut.

- Nämnden har som skriftlig bevisning gett in e-postkorrespondens och tjänsteanteckningar angående mottagande och överklagande av nämndens beslut, samt fotodokumentation från inspektionen den 11 januari 2022.

P.S.S-M. har bestritt yrkandet. Till stöd för sitt bestridande har hon sammanfattningsvis anfört följande. Avloppsanläggningen får anses miljömässigt godtagbar, och borde kunna nyttjas även fortsättningsvis. Syftet med vitesinstitutet kan inte vara att beskära hennes ekonomiska handlingsfrihet, med följd att utrymmet för åtgärder minskar. Det kommer sannolikt inte vara möjligt att ersätta pengar som ska betalas genom sparande. Nämnden har inte beaktat egendomsskyddet i regeringsformen och Europakonventionen.

DOMSKÄL

Prövningen i mål om utdömande av vite

Domstolen ska i ett mål om utdömande av vite pröva om det beslut om förbud och föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat, om adressaten har fått del av beslutet, om det har vunnit laga kraft och om adressaten har brutit mot förbudet eller föreläggandet. Om förbudet eller föreläggandet inte har följts ska domstolen pröva om adressaten har haft faktisk och rättslig möjlighet att följa detta, eller om det har funnits giltigt hinder för underlåtelsen. Om det finns förutsättningar för att döma ut vitet enligt ovan ska domstolen även pröva om ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse samt beakta om det finns skäl för jämkning av vitet (se bl.a. 2, 3 och 9 §§ lagen [1985:206] om viten). Ett vitesföreläggande som har vunnit laga

kraft ska som huvudregel inte omprövas vid en prövning av vitets utdömande (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 april 2015 i mål nr M 9402-14).

Mark- och miljödomstolens bedömning

Det är visat att P.S.S-M. tagit del av beslutet i vart fall den 23 april 2020 samt att hon inte överklagat det inom föreskriven tid.

Domstolen, som inte nu har att ompröva föreläggandet i sak, anser att det är lagligen grundat.

Av det P.S.S-M. anfört framgår att hon alltjämt, dvs. även i tiden efter den 23 april 2022, har använt aktuell avloppsanläggning i strid med meddelat förbud.

Anläggningen har således inte tagits ur drift, varför redovisning i det avseendet heller inte skett.

Det är därmed visat att P.S.S-M. har brutit mot såväl förbudet vid vite om 50 000 kr att använda avloppsanläggningen som föreläggandet vid vite om 5 000 kr att redovisa hur anläggningen har tagits ur drift.

P.S.S-M. har haft faktisk och rättslig möjlighet att följa nämndens föreläggande. Det har inte framkommit att det förelegat giltigt hinder att följa föreläggandet. Ändamålet med vitet har inte förlorat sin betydelse. Det har inte framkommit skäl att jämka vitet. Att döma ut vite enligt ansökan strider inte mot det egendomsskydd som följer av 2 kap. 15 § regeringsformen eller Europakonventionen.

Nämndens ansökan om utdömande av vite ska därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 21 december 2022

Kristian Andersson

Målet har avgjorts av rådmannen Kristian Andersson. Föredragande har varit beredningsjuristen Anders Jagefeldt.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se